

Hva skal vi leve av i fremtiden?

(Kan komme endringer, sjekk mot fremføring)

Kjære landsmøte,

Næringspolitikk, det er Innovasjon Norge og Entra, de økonomiske modellene, investeringer og rammevilkår for næringslivet.

Det er riktig.

Men næringspolitikk er også historien om hvordan Sunnmøre som hadde så karrig jord at nesten ingen kunne leve av landbruk alene. De måtte pløye opp havet, og fra mellom fjellene i Vest la de grunnlaget for en av verdens mest avanserte maritime klynger.

Men næringspolitikk er også arbeidsplassene, den arbeidsgleden folk føler hver dag ved å ha en jobb å gå til, et fellesskap å delta i, oppgaver å mestre.

Næringspolitikken gjør det mulig for oss å bygge gode skoler, idrettsanlegg, veier og omsorgssenter. Ja, det er faktisk verdien som skapes av felles innsats.

Men det handler jo også om å tjene penger. Om å skape overskudd.

Noen på venstresiden synes det nærmest er litt mistenkelig, i hvert fall hvis det går for bra og man tjener for mye penger. Heia deg, men pass på så det ikke går for bra!

Til våre venner på venstresiden vil jeg gjerne si: Husk at alternativet til overskudd faktisk er mye verre. Det er å gå på underskudd. Og bedrifter som går med underskudd kan på sikt ikke opprettholde arbeidsplasser eller skape nye. De legges ned.

Men bedrifter som går med underskudd og må legge ned betaler ikke skatt til velferdsordningene våre.

De utvikler ikke en eneste ny miljøteknologi

De ansetter ikke en eneste ny landsmann som har kommet til Norge.

De gir ikke en ny sjanse til én eneste person som har hull i CV.

Derfor er Høyre ikke bare for næringslivet, men for bedrifter som går med overskudd og tjener penger.

Men næringspolitikk er også han her. Dette er snekker-Lars. Han er ikke døpt snekker med Lars til etternavn, men bedriften hans heter det så alle kaller ham det også.

Snekker Lars driver en liten håndverksbedrift med syv ansatte og noen ekstra fra NAV innimellom. Han mener Inger Hagerups Mauren at han og virksomheten er "akkurat stor nok for seg selv".

Med sine syv ansatte bidrar han med XX til samfunnet – og med et nytt kjøkken til Nikolai Astrup har bestilt.

Og over hele landet finnes det sånne som snekker-Lars.

Mer enn 90% av alle norske selskaper har færre enn 20 ansatte, 99% av landets bedrifter har under 100 ansatte. Og dersom man tenker at SMBer er alle selskaper med under 100 ansatte så genererer de faktisk halvparten av hele den norsk verdiskapingen årlig; nær 700 MRD (menon 2018). Dette er grunnfjellet i norsk næringsliv. Og det er de som gjør det mulig å leve i bygd og by i hele landet.

Når Senterpartiet snakker høres det ut som det viktigste for distriktsnorge er nøyaktig hvor mye vi bruker på regionale distriktsutviklingsmidler. Men det viktigste for at det skal bo folk over hele landet er jobber, og jobbene sørger først og fremst snekker Lars og alle hans kollegaer for.

Så når noen spør Hva er kjernen i Høyres distriktpolitikk?

Så er svaret (TM Martin Kolberg): Næringsutvikling, næringsutvikling, næringsutvikling – og en massiv samferdselssatsing på toppen.

Vi har i bunn og grunn lovet disse små- og mellomstore bedriftene dem to ting.

1. At vi skal være deres talspersoner og ombudsmenn.

Vi skal lytte til deres utfordringer, og vi skal bruke våre kanaler til å gjøre noe med det. Og når vi vurderer nye politiske tiltak skal vi alltid huske å stille oss selv spørsmålet: *Hvordan vil dette slå ut for Snekker-Lars og hans kamerater i det ganske land?*

Hvis ikke vi i Høyre gjør den jobben, ja, da blir den ikke gjort. Det er som å tro på at morra di skal rydde opp rotet på kontoret her. Som vi alle vet fra skiltene på arbeidsplasser rundt om i Norge: Morra di jobber ikke her! Hvis Høyre ikke skjønner småbedriftene, er det ingen som stepper inn i vårt sted. Denne jobben må vi gjøre selv.

2. At vi forstår hva som er deres jobb og hva som er vår jobb (Hvis tid: Arne Hjeltnes historie om bonde i Frankrike som laget en utmerket ost i en låve som kanskje ikke fulgte alle hygienestandardene fra EU. Da Hjeltnes spurte om dette svarte bonden: I Brüssel lager de lover, jeg lager ost).

De kan arbeidsplasser, vi kan politikk.

De skaper verdier, vi skaper rammebetingelser.

Jeg som næringsminister skaper ingen arbeidsplasser, men jeg kan gjøre det lettere for en mellomstor bedrift i Harstad å gjøre det.

Det er derfor vi løfter forskning og innovasjon gjennom en dobling av næringsrettet forskning sidne 2013

Det er derfor vi senker skatter og avgifter med 25 milliarder kroner for å sikre at norske arbeidsplasser ikke starter med en ekstra bær å bære
Det er derfor vi forenkler regelverket for næringslivet.

Vi leverer, men vi skal også videre!

Vi har forenklet for 15 mrd i forrige periode, og nå skal vi få ned kostnadene med ytterligere 10 milliarder. Det er ekstra viktig for små- og mellomstore bedrifter. De har ikke en HMS-avdelingen eller 10 personer i administrasjonen. De har i beste fall Gunn som bruker 20% av tiden sin på papirarbeid når ikke produksjonen går for fullt.

Og vi går gjennom jungelen av virkemidler for å – og da siterer jeg en av våre virkelig store kommunalministere gjennom tidene, Herr Jan Tore Sanner – forenkle, fornye og forbedre.

Siste tilskudd til forenklingen vår kommer faktisk om få dager.

Den tradisjonsrike norske klesprodusenten Bergans er opptatt av bærekraftige forretningsmodeller, og derfor ville de se på hvordan bedriften kunne bidra til en mer sirkulær økonomi i stedet for bare bruk- og kast.

De startet med innsamling, redesign, ombruk og utleie av egne klær, og introduserte en panteordning hvor kundene leverer inn brukt turutstyr og får 20 prosent rabatt på sitt neste kjøp som takk for hjelpen. Så reparerer og vasker Bergans produktet før det selges brukt til en redusert pris.

Så bra! Heia!

Helt til Bergans oppdaget noe som heter brukthandelssloven, en lov fra fra den gang netthandel var å handle nett. Men loven har levd i beste velgående, selv om ikke så mange av oss har hørt om den. På grunn av brukthandelssloven stengte Bergan ned salget av brukt turtøy.

Loven stiller krav om at alle som ønsker å drive brukthandel i næringsvirksomhet må ha bevilgning fra politiet. Bergans fant at de måtte sende en skriftlig søknad – på papir – til politiet for hvert eneste utsalgssted.

I tillegg pålegger loven en rekke krav for hvordan handelen skal drives, blant annet at mottatte varer må oppbevares i 14 dager før videresalg, og at som selger *må føre protokoll* – *må føre protokoll* – over alle mottatte varer og salg av disse.

Om noen få dager sender vi ut forslag om å oppheve hele loven. Jeg mener politiet har bedre ting gjøre enn å lese søknader om å selge brukte anorakker.

De som har fulgt med i debatten de siste ukene har fått med seg at jeg har engasjert mange, med mitt spørsmål "hva skal vi leve av i fremtiden" og et oppgjør med alle dem som sier nei til alt.

Innlegget var litt spissformulert – ingen mener nok at vi skal leve av reality-TV og byråkrati – men det traff en nerve. Fordi mange er enig i at privat næringsliv så ofte omtales med negativt fortegn, som noen som driver rovdrift på naturen for kortsiktig profitt eller velferdsprofitører.

Det betyr ikke at alt skal fortsette som det er. Nei. Vi står midt i minst to store omstillinger:

En økonomisk omstilling for å skaffe Norge flere bein å stå på.
Og en omstilling til en grønn økonomi og på sikt null utslipp.

Ja, utslipp fra norske arbeidsplasser er en del av problemet, men det er også en del av løsningen.

Nøkkelen til det grønne skiftet ligger i kunnskapen vår, i næringsklyngene, i ny teknologi og nye grønne løsninger. De utvikles ikke i departementene, men ute i næringslivet. De nye, grønne løsningene bygger på den kompetansen og kunnskapen vi har opparbeidet oss gjennom oljeeventyret, satsingen på havet, norsk industri og norsk skogbruk.

Det er slik vi har sørget for at verdens første gassdrevne ferge, verdens første batteridrevne ferge og verdens første elektriske røkterbåt for oppdrett ikke ble designet og bygget i Singapore, Sør Korea eller i Japan. Nei, de ble bygget i Tomrefjord, i Omastrand og i Grovfjord. Verdens første utslippsfrie, autonome fraktskip – som årlig skal erstatte 40.000 turer med dieseldrevne vogntog – kommer ikke på Vestkysten i USA. Den kommer hjemme i Porsgrunn, utviklet av Yara og Kongsberg.

Poenget er enkelt: Det er ikke slik at du kan ha en dårlig næringspolitikk, men så på mirakuløst vis få flere grønne bedrifter bare du ønsker det hardt nok. Du kan ikke ha en knallrød næringspolitikk og forvente grønne bedrifter i den andre enden – slik blant annet SV tror. Rød næringspolitikk gir røde tall, ikke grønne arbeidsplasser. (Nei, SV er og forbli for næringspolitikk det is er for rubben.)

Kjære alle sammen,

Norge diskuterer arbeidsplasser, næring og hva vi skal leve av i fremtiden. Opp med hodet nå. Høyres store folkeleder, finnmarkingen Erling Norvik, sa "hiv dokka i kalosjan". Jeg sier "kast dere over tastaturene", dra ut til arbeidsplassene, snakk med folk.

Dette er ikke en debatt Høyre skygger unna. Nei, denne debatten VIL VI HA.

Takk for meg.